

Joanna Chudziak, Agnieszka Warkocka
Aleksandra Kapusz, Dorota Szpak

Nasz Bałtyk

PROGRAM AUTORSKI REALIZOWANY W SPECJALNYM OŚRODKU SZKOLNO-WYCHOWAWCZYM IM. MARYNARZA POLSKIEGO W DAMNICY

W roku szkolnym 2021/2022 grupa nauczycielek przystąpiła do międzynarodowego projektu *Bałtyk bez barier – zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży poprzez wykorzystanie metod aktywizujących*. Celem projektu było opracowanie i wdrożenie innowacyjnych metod nauczania oraz programu edukacyjnego z zakresu ochrony Morza Bałtyckiego dla różnych grup wiekowych odbiorców oraz z dostosowaniami dla młodzieży z niepełnosprawnościami intelektualną i wzrokową.

W kwietniu uczestniczyliśmy w warsztatach szkoleniowych dla nauczycieli, w trakcie których konsultowane i testowane były narzędzia do pracy z uczniem, natomiast w czerwcu wyjechaliśmy na Hel wraz z uczniami. Tematyka oraz zaprezentowane podczas warsztatów „Bałtyk bez barier” narzędzia przypadły do gustu zarówno nam, jak i naszym podopiecznym. Edukacja ekologiczna jest sprawą nie tylko bliską naszym sercom, ale przede wszystkim palącą potrzebą naszych czasów. Niestety, mieszkańcy wszystkich krajów nadbałtyckich, w tym w znacznym stopniu Polacy, przyczyniają się do zanieczyszczenia naszego morza.

Chcąc wykorzystać zainteresowanie uczniów tematem ochrony Morza Bałtyckiego i jednocześnie urozmaicić zajęcia edukacyjne, postanowiliśmy wspólnie napisać program autorski, który jest realizowany w naszej placówce w roku szkolnym 2022-2023. Program skierowany jest do uczniów klas VI-VIII szkoły podstawowej. Zadania realizowane są na zajęciach: funkcjonowanie osobiste i społeczne, zajęcia rozwijające kreatywność, zajęcia rozwijające komunikowanie się. Głównym celem programu autorskiego jest zapoznanie uczniów z tematyką Bałtyku, rozbudzenie ich wrażliwości na zagrożenia ekologiczne i dbałość o najbliższe środowisko przyrodnicze. Zależało nam również na osiągnięciu takich celów, jak:

- zapoznanie uczniów z podstawowymi pojęciami z zakresu ekologii morza,
- zapoznanie uczniów z cechami geograficznymi Morza Bałtyckiego,

- poszerzenie wiedzy uczniów z zakresu bioróżnorodności Bałtyku,
- uświadomienie zagrożeń dla bioróżnorodności Morza Bałtyckiego i zapoznanie ze sposobami przeciwdziałania im,
- rozwijanie wiedzy o otaczającym nas świecie,
- wydłużanie czasu skupienia uwagi na wykonywanym zadaniu,
- pobudzanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w życiu szkoły i środowiska lokalnego,
- integracja społeczności międzyklasowej, budowanie poczucia przynależności do grupy,
- rozbudzenie zainteresowania światem przyrody,
- kształtowanie wrażliwości uczniów na problemy ekologii.

Harmonogram działań przewidywał realizację następujących zagadnień:

- Podstawowe pojęcia z zakresu ekologii morza.
- Cechy geograficzne i hydrologiczne Morza Bałtyckiego stanowiące o jego wyjątkowości.
- Grupy organizmów zamieszkujących Morze Bałtyckie.
- Warsztaty rękodzielnicze – szycie ryb bałtyckich.
- Warsztaty malarskie o tematyce marynistycznej.
- Spotkanie z pracownikiem Słowińskiego Parku Narodowego.
- Wycieczka krajobrazowa nad morze.

Ponieważ narzędzia, które poznałyśmy w trakcie warsztatów „Bałtyk bez barier” przeznaczone były głównie dla uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną, a w naszej szkole pracujemy w klasach, w których są dzieci z różnym stopniem niepełnosprawności, musiałyśmy wprowadzić pewne modyfikacje tak, by każdy uczeń mógł skorzystać z przygotowanych materiałów. W trakcie zajęć edukacyjnych wykorzystywałyśmy gotowe karty pracy zamieszczone na stronie projektu, mapę fizyczną Europy, prezentowałyśmy filmy edukacyjne w danej tematyce. Wykorzystywałyśmy pomoce edukacyjne, np. puzzle, przeprowadzaliśmy eksperymenty, uczniowie wykonywali plakaty, słuchali szant, odgłosów morza. Uczniowie z lekkim stopniem niepełnosprawności intelektualnej korzystali z gotowych kart pracy, np. podpisali ilustracje, uzupełniali teksty, natomiast uczniowie z głębszą niepełnosprawnością intelektualną, zgodnie ze swoimi możliwościami, dobierali podpisy do ilustracji, wskazywali zadane elementy na podstawie ich opisu. Wprowadziłyśmy dużo zadań plastycznych, kreatywnych, ruchowych, muzycznych zarówno indywidualnych, jak i grupowych, starając się wpasować w zainteresowania naszych uczniów. Podczas niektórych aktywności uczniowie sami wybierali stacje zadaniowe, zgodnie ze swoimi preferencjami.

Podsumowanie projektu „Bałtyk bez barier” odbyło się podczas konferencji w maju 2023 roku. W trakcie spotkania wszystkich uczestników miałyśmy zaszczyt oraz przyjemność zaprezentować swój program autorski i podzielić się efektami naszej pracy. W roku szkolnym 2023/2024 planujemy kontynuację naszych działań.

Autorki programu, nauczycielki w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Damnicy:

Joanna Chudziak

Nauczyciel z zamiłowaniem do swojej pracy :)

Agnieszka Warkocka

Nauczyciel uwielbiający wyzwania, kochający dzieci i cały świat.

Aleksandra Kapusz

Z wykształcenia geograf, z zamiłowania rękodzielnik i podróżniczka; miłośniczka wycieczek do Słowińskiego Parku Narodowego.

Dorota Szpak

Nauczyciel z pasją.